

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/74/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6711010529
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bobor
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6711010529.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici na verejnom zasadnutí 27. januára 2016 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bobora a sudcov JUDr. Ľubomíra Bušíka, PhD. a Mgr. Rudolfa Ďurtu prejednal odvolanie okresného prokurátora a obžalovaného Q. K. proti rozsudku Okresného súdu Zvolen z 15. 6. 2015, sp. zn. 2T 94/2011 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného Q. K. a okresného prokurátora z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Zvolen z 15. 6. 2015, sp. zn. 2T 94/2011 bol obž. Q. K. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že ako manžel, od presne nezistenej doby v roku 2007 do apríla 2011 vo Zvolene, v spoločnom byte na adrese W. XXXX/XX, sa neprimerane a vulgárne správal k svojej manželke V. K., nar. X. X. . XXXX, spôsobujúc jej tak psychické a fyzické utrpenie, hlavne tým, že ju ponižoval adresovaním vulgárnych výrazov na jej osobu, vyhrážaním sa vyhodením z bytu, zabitím, zadusením v spánku, podozrievaním z nevery a neustálym kontrolovaním prostredníctvom telefónu v práci, budením v noci a požadovaním jedla a tiež fyzicky ju napádal a to udieraním rukami do tváre a po tele, silným stláčaním ramien, štvahaním lakťami a kopaním do nôh, kde dňa 9. 10. 2007 jej počas útoku spôsobil zranenie a to zlomeninu nosových kostí, ktoré takéto správanie u V. K. vyvolávalo strach a stres.

Bol mu za to uložený podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. s poukazom na ust. § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 3, § 39 ods. 1, 3 písm. d) Tr. zák. a čl. 6 ods. 1 Medzinárodného dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov, výkon ktorého mu bol podmienenečne odložený na skúšobnú dobu 5 rokov.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. mu bolo uložené aj ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, ktoré bude trvať dovtedy, pokiaľ to bude vyžadovať jeho účel.

Svoje rozhodnutie zdôvodnil prvostupňový súd tým, že vykonaným dokazovaním aj napriek tomu, že obžalovaný popieral spáchanie skutku, bolo preukázané, že skutok spáchal obžalovaný, predovšetkým výpoveďou poškodenej V. K., bývalej manželky, ktorá vypovedala spontánne, uvádzala konkrétne skutočnosti fyzických útokov zo strany obžalovaného, čo korešpondovalo aj so zranením poškodenej, ako bola zlomenina nosa, pričom jej tvrdenia boli preukázané aj listinnými dôkazmi, odborným vyjadrením znalca V. Q. X., ktorý popísal verziu poškodenej ako reálne možnú, pričom tvrdenia poškodenej podporili aj svedkovia Q. M., sestra poškodenej, keď potvrdila, že na poškodenej videla na tvári modriny, ktoré sa poškodená snažila maskovať make upom, ako aj tmavými okuliarmi a oblečením a taktiež bolo potrebné prihliadnuť k znaleckému posudku znalkyne z odboru psychológie V. K., keď táto uviedla, že poškodená nemala tendenciu klamať.

Proti rozsudku podali odvolanie tak obžalovaný, ako aj okresný prokurátor. Obžalovaný od začiatku trestného stíhania poukazoval na to, že skutok sa nestal tak, ako je to uvedené v obžalobe okresného prokurátora, pričom zo strany bývalej manželky bol vedený rad útokov, či už fyzických alebo právnych, pričom okrem trestného oznámenia poškodená podala dňa 1. 3. 2011 na okresnom súde návrh na rozvod manželstva a v súčasnej dobe prebieha vysporiadanie BSM a zrušenia práva užívať byt. Obžalovaný mal za to, že v danej trestnej veci bol vypočutý rad svedkov, pričom svedkovia ako V.. Q. Q., T. M., Q. K. (otec obžalovaného), V.. V. W., V. K., vypovedali v jeho prospech, keď obžalovaného popisovali ako dobrosrdečného človeka, ktorý sa snažil ľuďom pomôcť a nie im ubližovať. Podľa obžalovaného útočníkom bola skôr bývalá manželka obžalovaného, ako aj dcéry. Za tohto stavu okresný súd nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, keď obžalovaného uznal za vinného. V tejto súvislosti poukazoval obžalovaný na judikatúru NS SR, najmä uznesenie NS SR z 26. 2. 2013, sp. zn. 2To 6/2012 a NS SR z 25. 11. 2010, sp. zn. 5To 20/2010, podľa ktorých náležité zistenie skutkového stavu podľa § 2 ods. 10 Tr. por. vyžaduje, aby súd svoje rozhodnutie o vine oprel o jednoznačne zistené preukázané fakty, ktoré vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania. Povinnosťou obžalovaného nie je dokazovať svoju nevinu, preto je nevyhnutné, aby vina obžalovaného bola bez akýchkoľvek pochybností preukázaná s prihliadnutím na tú okolnosť s tým, že obžalovanému hrozilo uloženie vysokého trestu. Domáhal sa potom, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok, vec vrátil súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie a rozhodnutie, prípadne rozhodol vo veci sám a obžalovaného spod obžaloby oslobodil.

Naproti tomu prokurátor poukazoval na to, že prvostupňový súd správne ustálil skutkový stav veci, konanie obžalovaného po právnej stránke priliehavo kvalifikoval, uložený trest však považuje za neprimerane nízky vzhľadom na spôsob spáchania činu, postoj obžalovaného k žalovanej trestnej činnosti a následky, ktoré jeho konanie vyvolalo. Podľa jeho názoru u obžalovaného prichádza do úvahy uloženie trestu nepodmienečného na dolnej hranici zákonom stanovenej sadzby. V takto uloženom treste by bola premietnutá aj poľahčujúca okolnosť, ktorú súd zistil a tiež skutočnosť, že súdne konanie nebolo z dôvodu zmeny zákonného súdu skončené skôr. Pokiaľ súd videl viaceré okolnosti na strane obžalovaného a okolnosti skutku a chcel použiť zmiernovacie ustanovenie, nemusel trest takto neprimerane znížiť ale mohol ukladať zmiernený trest nepodmienečný, ktorý zabezpečí nápravu páchatel'a a ochranu spoločnosti. Navrhoval potom, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a uložil obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý bude primeraný okolnostiam spáchania skutku, následkom a pomerom páchatel'a.

Poškodená V. K. zaslala odvolaciemu súdu vyjadrenie, v ktorom uvádzala, že postih obžalovaného, ako bývalého manžela je neadekvátny, vzhľadom na poškodené fyzické zdravie. Nikdy nedávala na verejnosti najavo, že má problémy, čo vyplýva z jej povahy, teda že by sa pred cudzími ľuďmi ľutovala. Taktiež jej deti majú poškodené duševné zdravie. Pokiaľ ide o vyjadrenia obžalovaného a jeho obranu, že skutok nespáchal, považuje takéto tvrdenia za klamstvo a tiež odvolanie zo strany obhajcu.

Krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ môže podať odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že prvostupňový súd rozhodol na základe správne zistenom skutkovom stave, pretože mal oporu v dôkazoch, ktoré vykonal na hlavnom pojednávaní a taktiež uložený trest je v súlade so zákonom.

Podľa § 168 ods. 1 Tr. por. okresný súd stručne a jasne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä pokiaľ si navzájom odporovali. Z odôvodnenia je zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu.

Ako zistil krajský súd okresný prokurátor podal na Q. K. obžalobu 2. 8. 2011 pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. b) Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, ako je to rozvedené v skutkovej vete obžaloby, pričom obžalobu prokurátor aj písomne zdôvodnil.

Okresnému súdu nemožno uprieť tú skutočnosť, že by nevykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné dôkazy. Dokazovanie, ktoré vykonal je v maximálnom rozsahu, keď na hlavnom pojednávaní

podrobne vypočul obžalovaného, poškodenú V. K., bývalú manželku, svedkyňu Q. M., dcéru obžalovaného, V. K., dcéru obžalovaného, ďalej svedkyne V. W. - sestru obžalovaného, J. V. A., C. D., P. E., P. Q., T. F. W., V. V. K., V. F., P. K.. Vypočutí boli tiež znalci z odboru zdravotníctva - psychiatria V. W. M., z odboru chirurgia V. Q. X., ďalej svedkovia Q. K. (otec obžalovaného), V. V. W., V. K., J. Z. X., V. Q., Z. Q., V. D., vypočutý bol psychológ W. Q. E., psychologička V. Z. K., ďalej svedok V. Q. Q., T. M., P. M., prečítané boli zápisnice o výsluchu ďalších svedkov, taktiež boli prečítané znalecké posudky a to znalecký psychiatrický posudok V. W. M. a V. C. V., znalcov z odboru zdravotníctvo - psychiatria, psychologický posudok klinického psychológa W. Q. E., psychologický posudok na posúdenie osobnosti poškodenej V. K. psychologičkou V. Z. K., znalecký posudok na posúdenie zdravotného stavu obžalovaného znalcom z odboru zdravotníctva V. V. O..

Vykonaným dokazovaním bol preukázaný skutkový stav v súlade s podanou obžalobou, pričom tento skutkový stav prevzal aj okresný súd, ktorý si ho osvojil, doplnil už vykonanými dôkazmi. Aj keď obžalovaný popieral spáchanie skutku, bol usvedčovaný predovšetkým výpoveďou poškodenej V. K., C. D. a P. M., z výpovedí ktorých vyplývalo, že v rozhodnom období od roku 2007 do apríla 2011 sa obžalovaný neprímerane a vulgárne správal k bývalej manželke V. K., keď jej spôsobil psychické a fyzické utrpenie, najmä vyhrázaním zabitím, fyzickým napádaním, udieraním najmä po celom tele, ktoré bolo aj objektívne preukázané lekárskymi správami, keď obžalovaný dňa 9. 10. 2007 poškodenej spôsobil zlomeninu nosových kostí.

Aj keď obžalovaný popieral spáchanie tohto skutku bol usvedčený výpoveďou poškodenej a výpoveďou svojich dcér. Odhliadnuc od výpovedí poškodenej V. K., dcéry obžalovaného Q. M. a V. K., uviedli spôsob a rozsah útokov zo strany obžalovaného.

Je pravdou, že v spisovom materiáli sa nachádza rad výpovedí svedkov, ako napr. Q. K., V. V. W., V. K., Z. Q., T. M., T. W., ktorí ako povahovú črtu u obžalovaného uvádzajú dobrosrdečnosť a ochotu pomôcť, ale takto sa obžalovaný zrejme prejavoval navonok voči týmto svedkom. V tomto smere treba poukázať predovšetkým na objektívne dôkazy znalcov V. W. M., V. C. V. a W. Q. E., ale predovšetkým k výpovedi znalkyne V. Z. K., ktorí poukazujú na to, že obžalovaný utrpel pri nehode kraniocerebrálne poranenie s trvalými následkami, čo je významným zásahom do fungovania psychiky, takže má trvalo ľahko znížené ovládacie schopnosti pri zachovaní rozpoznávacích schopností, pričom táto skutočnosť umožňuje vznik závislosti na alkohole. Obžalovaný trpí sekundárnym syndrómom závislosti na alkohole. Osobnosť obžalovaného vykazuje známky posttraumatického organického psychosyndrómu s dopadom na intelektovú výkonnosť a kvantitatívne poruchy pamäte, ktoré majú v motivácii konania podmienené zmeny prežívania, vnútorného nepokoja, zvýšenej dráždivosti a nedostatkom sebakontroly.

Pokiaľ ide o vyšetrenie poškodenej V. K., táto podľa znalkyne V. Z. K., trpí posttraumatickou poruchou v zmysle neurotického spracovania a reagovania na stres, ktorá je prechodnou poruchou s tým, že počas spolužitia bola neustále vystavovaná stresom zo strany manžela, ktorý sa pod vplyvom alkoholu správal voči poškodenej agresívne, správanie bolo v kvadrature strachu. Poškodená však nemá tendenciu si vymýšľať či skresľovať prežité udalosti.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že obžalovaný týral blízku osobu spôsobiac jej fyzické a psychické utrpenie, najmä bytím, údermi, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu a stresu, ktoré ohrozovalo jej fyzické a psychické zdravie, bezdôvodným odopieraním spánku a oddychu po dlhší čas, čím po objektívnej i subjektívnej stránke naplnil skutkovú podstatu zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. b) Tr. zák.

Pokiaľ ide o uložený trest okresný súd sa dôsledne riadil pri ukladaní trestu zákonnými ustanoveniami § 34 ods. 1, 4 Tr. zák.

Trest u každého obžalovaného má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Uložený trest je trestom zákonným, potrebným k ochrane spoločnosti, ako aj k prevýchove obžalovaného. Správne pri rozhodovaní o treste prihliadol prvostupňový súd k tomu, že od podania obžaloby uplynula doba 4 rokov, pričom začiatok skutku je datovaný od roku 2007. Obžalovaný sa riadne zúčastňoval hlavného pojednávania. Pri trestnom čine týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. zákonodarca určuje základnú sadzbu od 7 do 15 rokov. Okresný súd obžalovanému ukladal trest podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. za použitia ust. § 66 písm. j) Tr. zák., keď obžalovanému priznal jednu poľahčujúcu okolnosť, teda že viedol riadny život, priťažujúcu okolnosť nezistil.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu, ale vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej Tr. zák. bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť aj trest pod dolnú hranicu trestu ustanovenej Tr. zákonom.

Prvostupňový súd mal za to, že na prevýchovu obžalovaného postačuje, keď obžalovanému uloží trest na dolnej hranici trestnej sadzby, pričom postačí, keď jeho výkon bude podmiennečne odložený. Uložený trest vo výmere dvoch rokov s podmiennečným odkladom na dlhú skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov, je trest zákonný, ktorý je potrebný k ochrane spoločnosti a k prevýchove obžalovaného, keď okresný súd prihliadol na všetky okolnosti prípadu, na spôsob spáchania činu, na jeho následok i zavinenie k tomu, že vzťahy v bývalej rodine boli hlboko a trvalo narušené, keď obžalovaný sám tvrdí a popisuje útoky zo strany poškodenej a svojich dcér. Trest odňatia slobody bez podmiennečného odkladu by bol trest neprímerane prísny.

V tomto smere krajský súd poukazuje aj na rozsudok NS SR z 18. 3. 2010, sp. zn. 5To 14/2009, podľa ktorého dĺžka konania, ktorá s prihliadnutím na obtiažnosť veci, postoj obvineného k trestnému stíhaniu a procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu, výrazne a neprímerane presahuje dĺžku konania v porovnateľných veciach je takou okolnosťou prípadu, ktorá môže odôvodniť pri ukladaní trestu, použitie mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia a uloženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby stanovenej zákonom. Týmto rozhodnutím sa okresný súd dôsledne riadil, čo sám aj v dôvodoch svojho rozsudku primerane zdôvodnil.

Správne bolo obžalovanému uložené podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. aj ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou s poukazom na závery znaleckého psychiatrického posudku, keď obžalovaný je závislý na alkohole a je potrebné ho prevychovať uložením liečenia.

Z týchto dôvodov krajský súd odvolanie obžalovaného a okresného prokurátora zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.